

Stichting DUPAN
Droevendaalsesteeg 1
Campus Universiteit Wageningen

Postbus 249
6700 AE Wageningen
info@dupan.nl

Verschijnt 4 x per jaar
Jaargang 5

Vijf jaar geleden, op 1 juni 2010 sloegen de voorzitters van NeVeVi, NeVePaling en CvB de handen ineen om de paling in Nederland te helpen. Zij richtten de Stichting DUPAN op. In datzelfde jaar ontstond het Duurzaam Paling Fonds. DUPAN hanteerde van meet af aan het motto: samenwerken aan een duurzame palingsector. Daarover berichten we graag in het DUPAN-Journaal.

www.dupan.nl

Foto: Brian Morgan

1,5 miljoen jonge palingen uitgezet in de natuur

Met de uitzet van zo'n 300.000 jonge palingen in de Randmeren is het uitzetseizoen 2015 succesvol afgesloten. In totaal is de palingstand in de Nederlandse natuur dit jaar vermeerderd met meer dan 1,5 miljoen jonge palinkjes.

Beroepsvissers van de Combinatie van Beroepsvissers zetten eind augustus ongeveer 300.000 palingen uit in de Randmeren vanuit de havens van Almere en Harderwijk. De Randmeren behoren tot de uitzetgebieden die speciaal zijn geselecteerd door de overheid. Wanneer de palinkjes tot volwassen palingen (zogenaamde schieralen) zijn uitgegroeid, kunnen ze vanuit deze gezonde leefgebieden naar de Atlantische Oceaan zwemmen om in de Sargassozee voor nageslacht te zorgen.

Europees
Visserijfonds:
Investerings
in duurzame visserij

De uitzet van de jonge palingen werd mede mogelijk gemaakt door het ministerie van EZ in het kader van het Nederlandse Operationeel Programma 'Perspectief voor een duurzame visserij'. Het project wordt medegefinancierd uit het Europees Visserijfonds en het Duurzaam Paling Fonds en wordt gecoördineerd door Stichting DUPAN. In deze stichting werken palingkwekers, palingvissers en palinghandelaren samen om het herstel van de palingstand in Nederland te bevorderen.

Palingwetenschapper Willem Dekker:

“Het verbaast mij telkens hoe belangrijk uitzet is geworden”

Dat veel belangen rondom een goede palingstand zo tegenstrijdig zijn is schrijnend te noemen. Recent onderzoek van palingwetenschapper Willem Dekker, toont aan hoe belangrijk uitzet van jonge paling is. Toch beweren tegenstanders van beroepsvisserij op basis van dit onderzoek dat uitzetten van miljoenen palingen niet helpt. Hoe zit dat nu werkelijk?

Willem Dekker concludeert in zijn Zweedse onderzoek, dat 90% van de paling in de natuur tegenwoordig afkomstig is van uitzet. Tevens concludeert hij dat blokkades in de migratieroutes de hoofdoorzaak zijn van de te geringe intrek van glasaal en uittrek van volwassen palingen. De hoeveelheid uitzet is nog steeds te klein om die problemen te compenseren. De oplossing ligt dan ook in het herstel van de migratieroutes en vergroting van de uitzet. Dekker beveelt in zijn rapport aan om internationaal dezelfde uitgangspunten en meetmethodes te hanteren en als belanghebbenden gezamenlijk verantwoording te nemen. U vindt het volledige onderzoeksrapport op www.dupan.nl (informatiecentrum/downloads/onderzoeken).

Toepassing van videotechnieken bij monitoring glasaal gedrag

Zijn videotechnieken bruikbaar om het gedrag van glasaal rond migratiekelpunten te onderzoeken? Onderzoekers van de Wageningen Universiteit trachten deze vraag te beantwoorden.

Als de methoden succesvolblijken kunnen deze in vervolgonderzoek worden ingezet om meer inzicht te krijgen in het gedrag van glasaal rond migratiekelpunten. Inmiddels is het mogelijk gebleken om met een infrarood camera glasaal in het veld zichtbaar te maken. Dit project wordt mede gefinancierd vanuit een DLO onderzoeks-voucher.

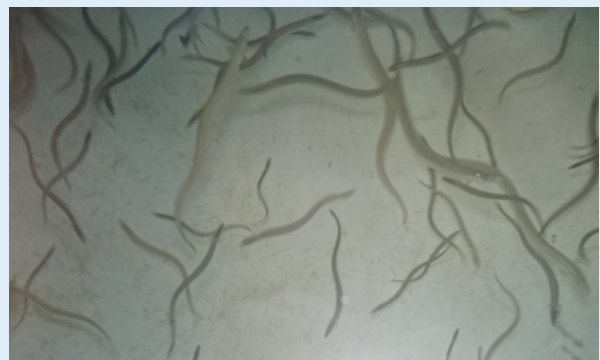
De aaltjes worden tijdens het onderzoek tijdelijk gekleurd met een onschuldige kleurstof

Reproductie; de tweede stap richting duurzame aquacultuur

Eerder berichtten we u over de start van een onderzoek naar reproductie of kunstmatige vermeerdering van paling in samenwerking met IMARES Wageningen UR. De eerste groep palingen begint nu bijna aan hun grote reis.

Nog voor de zomer werden palingen getransporteerd vanuit de kwekerijen van Peeters in St. Anthonis en Koolen B.V. in Bergeijk naar het laboratorium van IMARES in Yerseke. Eenmaal in de experimentele faciliteiten angekommen zijn de palingen op dieet gezet om zo goed mogelijke ouderdieren te creëren. Deze vrouwelijke kweekalen zijn inmiddels twee jaar oud en beginnen binnenkort aan hun gesimuleerde reis richting de Sargassozee.

Deze palingen worden daarmee schier en gevoeliger voor het aanzetten tot reproductie. Als paling gereproduceerd kan worden, kan de verkregen glasaal binnen de aquacultuur worden ingezet voor de productie van consumptiepaling, zonder invloed te hebben op het natuurlijke glasaalbestand. Sector, overheid en wetenschap hebben daarom de gezamenlijke ambitie

Hier nog peuters en kleuters.

de oplossing voor gekweekte glasaal te vinden. Het onderzoek wordt gefinancierd door het Ministerie van Economische Zaken en het Duurzaam Paling Fonds van Dupan.

Naast het onderzoek naar de optimale ouderdieren, is nog een langer en uitvoeriger traject van ruim twee jaar aangevangen om van jonge pootaaltjes schieralen met een hoge kwaliteit te maken. Deze kunnen vervolgens worden ingezet voor reproductieproeven.

Invloed van vismigratievoorzieningen op de glasaalindex bij Den Oever onderzocht

In 2016 worden in de Afsluitdijk bij Den Oever visvriendelijke migratiemaatregelen genomen. Deze maatregelen kunnen tot gevolg hebben dat de langstlopende glasaalmonitoring van Europa een trendbreuk heeft. Deze trendbreuk zorgt ervoor dat een vergelijking met cijfers van voorgaande jaren niet mogelijk is.

In 2015 is een nulmeting uitgevoerd naar het gedrag van de glasaal rond Den Oever zonder de visvriendelijke migratiemaatregelen. Hiervoor is in het gebied rond het sluisencomplex van Den Oever gedurende verschillende nachten gevist om de verspreiding van glasalen in het gebied in kaart te brengen. De verkregen gegevens worden vervolgens in verband gebracht met de vangsten die voor de glasaalindex gebruikt worden. Door glasalen te voorzien van een onschuldig en tijdelijk kleurmerk kunnen zij worden gevolgd. Op die manier wordt getracht meer inzicht te krijgen in hun lokale gedrag.

In 2016 zal vergelijkbaar onderzoek worden uitgevoerd met de visvriendelijke migratiemaatregelen in werking. Op basis van de verschillen tussen 2015 en 2016 in het gedrag en de verspreiding van glasaal in het gebied wordt onderzocht of de maatregelen inderdaad een trendbreuk in de glasaalindex veroorzaken, en zo ja, welke correctiefactor moet worden toegepast. Het project wordt gefinancierd door het ministerie van Economische Zaken en DUPAN.

Beroepsvissers zetten meer dan 24.000 jonge palinkjes uit

Beroepsvissers hebben op donderdag 10 september meer dan 24.000 jonge palinkjes uitgezet in natuurgebied De Wieden.

De beroepsvissers zijn aangesloten bij de Algemene Bond van Beroepsvissers NW- Overijssel. De jonge paling die in De Wieden is uitgezet is aangekocht uit het consumptiequotum. Met deze aankoop investeren de beroepsvissers niet alleen in hun eigen toekomst, maar nadrukkelijk ook in een gezonde Nederlandse palingstand. De Wieden vormen een prachtig en gezond opgroeigebied voor jonge palinkjes. Maar het gebied is afgesloten van water dat in verbinding staat met zee. Daardoor kunnen jonge palingen, die in de oceaan worden geboren, De Wieden niet bereiken. Om hier op paling te kunnen vissen, worden de jongen uitgezet.

Overleg Natuurmonumenten

De vissers zijn in overleg met Natuurmonumenten over hoe de beroepsvisserij in De Wieden in de komende jaren vormgegeven kan worden. De eerste gesprekken zijn positief en de vissers hebben er vertrouwen in dat er met Natuurmonumenten goede afspraken zijn te maken. De vissers hebben van oudsher een belangrijke rol in het gebied. Zowel cultuurhistorisch gezien, als vanuit de beheerfunctie van paling.

